

KAPITEL IO

1. Skal vi fejre Columbusdag eller De oprindelige folks dag?

Siden 1937 har Columbusdag været afholdt som en national helligdag i USA. Egentlig var dagen ment som en anerkendelse af amerikansk-italienernes bidrag til USA's udvikling og historie. Amerikansk-italienere blev nemlig på det tidspunkt udsat for meget diskrimination. Siden 1992 har mange – især indfødte amerikanere (hvad man i Danmark ofte kalder indianere) – argumenteret for at erstatte Columbusdag med De oprindelige folks dag. De mener, at man bør ære de oprindelige amerikanere, og at Columbusdag er racistisk.

Hvad skal vi fejre på gymnasiet? Jeres gruppe får tildelt en af siderne i debatten, og I skal her forberede bannere og en tale, hvor I argumenterer for enten *Columbusdag* eller *De oprindelige folks dag*. Brug argumenterne fra kilde 1 og/eller kilde 2 samt informationerne ovenover. I skal sætte jer ind i rollen og ikke argumentere ud fra jeres egen personlige holdning. Bagefter skal I afgøre, hvem der har været mest overbevisende.

2. Columbus som helt?

I kilde 10.2 finder vi nedenstående påstand. Ved brug af bogen (altså det, du har lært i forløbet) skal du forsøge at støtte eller afvise påstanden:

"Da Columbus ankom til Amerika, var de indfødte i en konstant tilstand af krig og praktiserede udbredt slaveri og undertrykkelse af andre stater, og meneskeofringer, kannibalisme og tortur. Columbus holdt spanierne tilbage (fra at behandle indianere dårligt). Columbus bragte ikke slaveri til Amerika, og han forbød sine mænd at have slaver. Den afrikanske slavehandel begyndte mere end hundrede år efter hans død. (...) Columbus etablerede et venskabeligt forhold til de første stammer, han mødte, og han allierede sig med dem

mod kannibalistiske stammer, som havde invaderet deres landområder og gjort dem til slaver. (...) Han bliver nogle gange bebrejdet, at de indfødte amerikanere døde af de sygdomme, som blev bragt med af de europæiske kolonister og deres dyr, men det var utilsigtede konsekvenser, der fandt sted, flere år efter han døde. Columbus skal ikke stilles til ansvar for, hvad de, der fulgte efter ham, gjorde."

3. Den columbianske udveksling

Brug billedet på s. 124 og find ud af, hvilke fødevarer og dyr, der kom fra den gamle verden (Asien, Afrika og Europa), og hvilke der kom fra den nye verden (Amerika). Indsæt dem i tabellen nedenfor.

Den gamle verden	Den nye verden

4. Computerspil i shitstorm

Læs nedenstående kildetekst om det danske computer-spil *Conquistador*. Er argentinerens reaktion forståelig, eller kan du godt forstå, at computerspilfirmaet er overrasket? Hvad fortæller det os om arven fra de store opdagelser? Inddrag indholdet fra lektien til i dag i dine svar.

Kilde 10.3: "Dansk computerspil beskyldes for at genskabe folkemord i Latinamerika"

Anders Haubart Madsen, i Politiken, 2013

Flere latinamerikanske myndigheder [er] sat i gang med at få salget [af det danske spil 'Conquistador'] stoppet.

Ombudsmanden[Hugo Cabral] fra den argentinske region Tucumán kalder spillet for "xenofobisk" i sin fremstilling af de spanske conquistadores og deres møde med kulturer på den anden side af Atlanten: "Spillet er baseret på genskabelsen af et folkemord i Amerika, der blev begået mod kontinentets indianske befolkning af spanske styrker", skriver Hugo Cabral. (...)

I 'Conquistador' påtager man sig rollen som en spansk nobilitet, der i året 1518 ankommer til øen Hispaniola i det caribiske øhav. [Herefter] går turen videre til Mexico, hvor "en fjende, der overgår dig i antal, skal nedkæmpes med krudt og stål". (...) "Det kræver nok en mere moden tilgang, hvis man vil forstå spillet", siger Jonas Wæver [manden bag spillet]: "Vores spil vil omgive dig med historiske personer, hvor mange af dem vil give udtryk for relativt horrible holdninger. (...)

Men vi giver dig også mulighed for at tage afstand fra dem", siger Jonas Wæver.

5. Hvad skal på museum om 100 år?

I får 10 minutter til at lave en liste over 10 personer eller ting, der skal på museum om 100 år. Personerne og tingene skal have noget at gøre med forløbet, vi har arbejdet med. Det behøver ikke at være noget positivt, men det skal være de 10 ting, I synes er de vigtigste. I skal argumentere for jeres valg og også for, hvorfor I har fravalgt andre personer og ting.

6. Margretheskålen

Klip alle de nedenstående navne og begreber ud, sådan at der er et navn/begreb på hver lap papir. Læg alle papirlapperne i en skål eller lignende. I deles nu op i hold og skal dyste mod hinanden. Hvert hold får på skift 30 sekunder til at gætte så mange af de ord, personen fra deres hold forsøger at forklare.

Runde 1:

I skal forklare ordet ved at tale. Når I forklarer ordet, må I ikke sige selve ordet, oversætte det til et andet sprog eller stave det. Når alle papirlapperne er blevet gættet, tæller alle grupper sammen, hvor mange point de har fået (ét pr. papirlap), og derefter bliver alle papirlapperne lagt ned i skålen igen.

Runde 2:

Runden foregår på samme måde, men nu må I kun mime. Når alle papirlapperne er blevet gættet, tæller I pointene sammen og lægger papirlapperne ned i skålen igen.

Runde 3:

Runden foregår på samme måde, men nu skal I tegne det, der står på papirlappen, på tavlen. Når alle papirlapperne er blevet gættet, tæller I pointene fra alle tre runder sammen og kårer en vinder.

- Portugal
- Forestillingsverdener
- Kristendommen
- Opdagelser
- Spanien
- Columbus
- Vasco da Gama
- Det Indiske Ocean
- Afrika
- Amerika
- Indien
- Cortés
- Pizarro
- Inkariget
- Aztekerriget
- Caribien
- Dansk Vestindien
- Merkantilisme
- Holland
- Frankrig
- England
- Historiebrug
- Slaveri
- Indianere
- Guld
- Conquistadorer
- Racisme
- Menneskeofringer
- Solgud
- Udryddelse
- Kolonier
- Handel
- Enevælde
- Kønshistorie
- Isabella I
- Skibe

7. Hvad har du lært i forløbet?

Skriv en tekst (100-150 ord), hvor du opsummerer, hvad du har lært igennem hele forløbet. I teksten skal indgå ordene verdensbillede, opdagelser, erobring, slaveri, merkantilisme, trekantshandel, arv.